

Persona's Mkb-route

Eindrapportage

M220960

PTvT

23-2-2023

Sanne Audenaert

Marc Schwartz

Ester Koot

**POWERED BY
motivation**

Achtergrond, doel- en probleemstelling

Op verzoek van Annemarie Knottnerus van Platform Talent voor Technologie (PTvT) heeft Sparkey, het HR onderzoeksteam van Motivaction International B.V. een onderzoek uitgevoerd dat bijdraagt aan het ontwikkelen van persona's van studentdoelgroepen voor de Mkb-routes.

De Mkb-routes zijn een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), het ministerie van onderwijs en Wetenschap, Mkb-Nederland, VNO-NCW en de Vereniging Hogescholen om de verbinding tussen het hbo en Mkb te versterken. Het mes snijdt aan twee kanten: het bedrijf haalt nieuwe kennis naar binnen en kan eigen medewerkers laten scholen, en studenten kunnen zich goed voorbereiden op de arbeidsmarkt. Op dit moment zijn er enkele leerroutes ontwikkeld en de ambitie is om deze lijn door te zetten. PTvT heeft behoefte aan meer inzicht in wensen en behoeften van studentdoelgroepen om aanbieders te kunnen helpen in de doorontwikkeling en communicatie van (nieuwe) leerroutes, waardoor de bekendheid en aantrekkelijkheid van de leerroutes stijgt.

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig:

- 1) inzicht te krijgen in wensen, behoeften, drijfveren en drempels van studentdoelgroepen voor de Mkb-routes,**
- 2) Ontwikkelen van persona's om aanbieders (bedrijven, brancheverenigingen en hogescholen) te voorzien van praktische handvatten om de leerroutes beter te laten aansluiten op studenten en communicatie omtrent de leerroutes te optimaliseren**

Deelvragen:

- Wat is de motivatie, houding en het gedrag van groepen studenten t.a.v. de leerroutes en welke behoeften liggen hieraan ten grondslag?
- Wat zijn de onderliggende drijfveren, normen en waarden van deze groepen en welke triggers en barriers t.a.v. de leerroutes zijn er?
- Welke interessante doelgroepen zijn hierin te onderscheiden?
- Hoe kunnen de groepen worden gemotiveerd voor inschrijving voor een leerroute?

Leeswijzer

Opbouw rapportage

In de afbeelding hiernaast wordt de onderzoeksfasering van het persona onderzoek toegelicht. In deze rapportage komen de conclusies en het advies met betrekking tot de resultaten van het persona-onderzoek aan bod. Vervolgens worden de onderliggende resultaten besproken. Als laatste komen de uitgewerkte persona's van de studentengroepen aan bod.

Term 'potentiële studenten'

In dit rapport spreken we over potentiële studenten omdat het over een opleiding gaat. Belangrijk om hier te benoemen dat dit woord niet geschikt is om uiteindelijk te gebruiken in de communicatie richting alle doelgroepen. Zij-instromers en doorstromers associëren zichzelf namelijk niet met het woord 'student'

Grafieken

In enkele grafieken tellen de percentages niet op tot honderd procent. In dit geval gaat het om (kleine) afrondingsverschillen. In verband met leesbaarheid worden in bepaalde grafieken percentages van 3% of kleiner niet getoond.

Koppelingen

De blauwe teksten zijn koppelingen binnen dit document. Klik op de tekst en u springt naar de bijbehorende pagina.

Onderzoeksfasering persona onderzoek

We stellen studentgroepen vast op basis van een **kwantitatief onderzoek** specifiek over wensen en behoeften ten aanzien van leerroutes, informatie en communicatie

We **kleuren** de studentgroepen verder in met behulp van **verdiepende kwalitatieve focusgroepen** met studentgroepen

Een **personarapportage waarmee PTVT aanbieders praktische handvatten geeft om leertrajecten te optimaliseren en communicatiebeleid optimaal af te stemmen op de verschillende studentdoelgroepen**

Methode en opzet – Kwantitatief onderzoek

📌 Fase 1: kwantitatief onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd door middel van kwantitatief onderzoek met een online vragenlijst. Bij deze methode vullen respondenten de vragenlijst in eigen tijd en tempo in achter de eigen computer, mobiel of tablet.

👤 Online vragenlijst

- De deelnemers hebben een online vragenlijst ingevuld. De vragenlijst bestond uit 25 vragen, waarvan 6 achtergrondvragen en 19 inhoudelijke vragen.
- De gemiddelde invultijd bedroeg 10 minuten.

📅 Werving en veldwerk

- De respondenten zijn geworven via **Stempunt**, het respondentenpanel van Motivaction. Tijdens de veldwerkperiode is aan 16.463 Nederlanders een uitnodigingsmail gestuurd. 2.484 respondenten zijn begonnen aan het onderzoek, waarvan 1.244 deelnemers uiteindelijk behoorden tot de doelgroep van potentiële zij-instromers.
- Het veldwerk is uitgevoerd door Sparkey | Motivaction.
- Het veldwerk is uitgevoerd in de periode van 6 december 2022 tot en met 13 december 2022.
- De doelgroep van het kwantitatieve onderzoek bestaat uit:
 - De Nederlandse beroepsbevolking, met een leeftijd tussen 16 en 60 jaar oud, zowel vrouwen als mannen

Methode en opzet – Kwalitatieve verdieping

🚩 Fase 2: verdiepend kwalitatief onderzoek

Om verdieping op te zoeken voor de studentengroepen die uit het kwantitatieve onderzoek zijn gedestilleerd zijn 3 groepsdiscussies gehouden. De resultaten van deze groepsdiscussies dienen als input voor het inkleuren van de persona's.

👤 Doelgroepen en opzet

- **Potentiële studenten**, voor elke doelgroep is 1 focusgroep georganiseerd
- Alle respondenten staan in bepaalde mate open voor het volgen van een werk- en leertraject
- t = 1,5 uur per groep
- De interviews vonden plaats op de onderzoekslocatie in Amersfoort op 1 en 7 februari 2023.

De volgende onderwerpen kwamen tijdens de gesprekken aan bod:

- Professionele ontwikkeling
- Leerstijlen
- Bekendheid en beeld Mkb-routes
- Voor- en nadelen Mkb-routes

	M/V	Lft	Beroep/studie	Sector	Opleiding
Onafhankelijke zij-instromer	V	29	Pedagogisch medewerker	Zorg en welzijn	HBO
	V	37	Beschermingsbewindvoerder	Dienstverlening	HBO
	M	47	Energieadviseur	Dienstverlening	HBO
	V	53	Verkoopster mode	Retail	HBO
Doelgerichte doorstromer	V	44	Buschauffeur	Vervoer	MBO4
	M	52	Pedagogisch medewerker	Zorg en welzijn	MBO4
	V	46	Verzorgende	Zorg en Welzijn	MBO3
	M	49	Leidinggevende supermarkt	Food en sector	MBO4
Nieuwsgierige student	M	45	Student gymnasium	-	Vwo
	V	45	Oriënteren op Mbo-opleiding	-	MBO4
	V	32	Student evenementenmanagement	-	MBO4
	M	34	Student Elektrotechniek	-	HBO
	V	35	Student rechten	-	MBO3

Hoofdconclusie

Het idee achter het concept van de Mkb-routes is in potentie passend en aantrekkelijk voor potentiële studenten*. Potentiële studenten zijn gemotiveerd om te leren naast hun werk en vinden het prettig om wat ze leren direct toe te kunnen passen in de praktijk.

Toch sluit de invulling nog niet goed aan bij wensen en behoeften van de potentiële studenten. Het mkb is te onbekend en er is twijfel en onduidelijkheid rondom het huidige idee.

De wensen en behoeften rondom het concept van de Mkb-routes verschilt tussen drie studentdoelgroepen die wij als volgt hebben benoemd: de nieuwsgierige student, de onafhankelijke zij-instromer en de doelgerichte doorstromer.

In dit rapport spreken we over potentiële studenten omdat het over een opleiding gaat. Met potentiële studenten bedoelen we mensen die (enigszins) open staan voor een werk- en leertraject. Belangrijk om hier te benoemen dat dit woord niet geschikt is om uiteindelijk te gebruiken in de communicatie richting alle doelgroepen. Zij-instromers en doorstromers associëren zichzelf namelijk niet met het woord 'student'.

Ondersteunende conclusies

Potentiële studenten zijn gemotiveerd om zich te (blijven) ontwikkelen

- Potentiële studenten vinden een leven lang leren passen bij de huidige tijdsgeest en staan stil bij hun professionele ontwikkeling.
- Werkgevers vragen in vacatures om hbo werk- en denkniveau of bepaalde werkervaring. Potentiële studenten willen hun positie op de arbeidsmarkt versterken en hier graag voor in aanmerking komen.
- Levensgebeurtenissen (zoals ziekte of overlijden van een naaste) zorgen voor behoefte naar een nieuwe uitdaging of overstap in werk.
- Potentiële studenten ervaren drempels om zelf geld en/of tijd vrij te maken voor hun professionele ontwikkeling, zoals een vermindering in inkomsten of het gevoel om te moeten inleveren op vrijheid.

Het direct kunnen toepassen van wat geleerd is in de praktijk spreekt de doelgroep aan.

- Potentiële studenten omschrijven zichzelf over het algemeen als doeners en aanpakkers.
- De voorkeur in de verhouding tussen werken en leren verschilt tussen oudere en jongere potentiële studenten. Ouderen hebben een voorkeur voor een nadruk op werken (en wat minder op leren), jongeren hebben de voorkeur voor een nadruk op leren (en wat minder op werken).

Het beeld van werken bij een mkb-bedrijf is grotendeels oningevuld.

- De meeste potentiële studenten hebben geen beeld bij wat werken bij een mkb betekent en wat dat verschilt met andere bedrijven.
- Enkele potentiële studenten die weten wat een mkb-bedrijf is, hebben een betrokken en persoonlijk gevoel bij werken in een mkb-bedrijf.

*

Ondersteunende conclusies

Het huidige concept van de Mkb-route spreekt aan en voelt vernieuwend, maar er heerst nog te veel onduidelijkheid en twijfel

- De combinatie van werken en leren, ontvangen van salaris en werkervaring zien potentiële studenten als aansprekende voordelen.
- Het bestaan van de Mkb-routes is nog onvoldoende bekend.
- De drempels en barrières die men op dit moment ervaart rondom het concept, zijn:
 - De grootste reden om af te haken is het beperkte studieaanbod
 - Men heeft vragen over praktische zaken zoals voorwaarden en kosten van het traject
 - Oudere potentiële studenten herkennen zich niet als 'student' en voor hen voelt 5 dagen werken en leren te veel

Er zijn drie studentdoelgroepen die verschillen in hun interesses, behoeften, drijfveren en drempels met betrekking tot Mkb-routes

Nieuws- gierige student

- Laatstejaars scholieren havo/vwo of afstuderende studenten MBO
- Hebben behoefte om eerst te leren, waarna de praktijk snel volgt

Doelgerichte doorstromer

- Werkenden met een voltooide mbo-opleiding
- Willen graag een carrièreswitch maken op hbo-niveau en hebben nog geen hbo diploma of passende werkervaring

Onafhank- elijke zij- instromer

- Werkenden met een afgeronde hbo of wo-opleiding
- Staan open voor een baan in een ander vakgebied, mogelijk door een nieuwe fase in hun leven. Het ontbreekt hen aan de juiste kennis en werkervaring in dat andere vakgebied.

Advies

Het idee achter het concept van de Mkb-route sluit aan bij wensen en behoeften van studentdoelgroepen, maar de huidige vorm heeft aanpassingen en aanscherpingen. We adviseren dan ook het concept verder uit te werken en hierbij het volgende in acht te nemen:

Overall in het concept:

- **Verbreed het aanbod van opleidingsrichtingen**

Het kiezen van een opleidingsrichting is voor de potentiële doelgroep de eerste stap bij het zoeken van een opleiding. Als er geen passende of interessante opleidingsrichting wordt aangeboden, haakt de potentiële student snel af. Het is daarom belangrijk dat het aanbod van opleidingsrichtingen aansluit op de behoeften van de potentiële studenten. Gezien het (nog) beperkte aanbod van opleidingsrichtingen is het belangrijk om het aanbod hiervan te verbreden.

- **Zet niet enkel in op mkb, maar vergroot de vijver van organisaties**

De potentiële doelgroep is voor een deel niet bekend met mkb-bedrijven. Bovendien hebben degenen die bekend zijn met mkb-bedrijven geen duidelijk beeld van mkb-bedrijven (als werkgever). Werken bij een mkb-bedrijf is voor de doelgroep geen vereiste voor het volgen van een dergelijk werk- en leertraject. Dit biedt de kans om het concept van de leerroute beschikbaar te maken voor verschillende organisaties (verschillende grootte, branche etc.) en hiermee wordt de doelgroep verbreed.

- **Benadruk de voordelen van een leerroute**

De combinatie van werken en leren, het ontvangen van salaris en het opbouwen van relevante werkervaring tijdens het studeren, worden door de potentiële studenten gezien als de meest aansprekende voordelen. Benadruk deze voordelen in de communicatie naar de doelgroep om hen te enthousiasmeren voor het volgen van de Mkb-route.

- **Kies in communicatie een term die iedereen aanspreekt**

De oudere en werkende doelgroep voelt zich niet aangesproken als 'student'. Zij associëren het woord 'student' met jongeren die aan het studeren zijn. Kies een term die waarmee de gehele doelgroep zich aangesproken voelt.

Advies

Per studentdoelgroep:

Benader de verschillende doelgroepen op hun eigen manier

De drie studentengroepen verschillen in hun interesses, behoeften, drijfveren en drempels met betrekking tot Mkb-routes. Dit vraagt ook om andere communicatie per doelgroep:

Nieuwsgierige student

- Benadruk dat het volgen van een werk- en leertraject een mooie kans is om naast een opleiding direct werkervaring op te doen
- Geef nieuwsgierige studenten de mogelijkheid om eerst een poosje te leren, voordat ze aan het werk gaan
- Zorg voor voldoende begeleiding vanuit de hogeschool én de werkgever. Deel dit vooraf met nieuwsgierige studenten
- Vertel over de inhoud van het programma: hoe ziet het programma eruit? Hoeveel tijd zijn ze kwijt?
- Wees transparant over het toekomstperspectief na het werk- en leertraject.
- Laat werkgevers vertellen over voorbeeldcases en hoeveel waarde ze hechten aan een diploma van een werk- en leertraject

Doelgerichte doorstromer

- Benadruk dat het volgen van een werk- en leertraject een laagdrempelige mogelijkheid is voor het halen van een hbo-diploma
- Vertel over de zekerheden en garanties rondom baanbehoud en salaris
- Wees transparant over het salaris en mogelijke kosten
- Deel informatie over de voorwaarden van het traject, zoals wat er gebeurt als je stopt
- Vertel over waar je terecht komt en bij wat voor soort werkgever dit kan zijn. Deel ook informatie over reisafstanden.

Onafhankelijke zij-instromer

- Benadruk dat dit traject een mooie kans is om je te kunnen omscholen naar een ander vakgebied, met behoud van salaris
- Deel informatie over hoe je bij een werkgever terecht komt en wat voorwaarden zijn om daar aan de slag te gaan
- Wees transparant over wie er betaalt voor de opleiding
- Deel over garanties rondom baanzekerheid en toekomstperspectief

**Potentiële studenten zijn gemotiveerd om
zich te (blijven) ontwikkelen**

Sparkey
HR strategy & insights

**POWERED BY
motivaction**

4 inzichten m.b.t motivatie potentiële studenten (1/2)

Leven lang ontwikkelen pas bij huidige tijdsgeest

Potentiële studenten hebben leren en ontwikkelen hoog in het vaandel staan. Volgens hen ontwikkel en leer je heel je leven lang en stopt dit nooit. Men is regelmatig bezig met zijn of haar professionele ontwikkeling en het pad dat zij willen bewandelen om hun ambities te behalen.

- *“Als ik aan mijn professionele ontwikkeling denk, denk ik aan waar ik naartoe wil in de toekomst en wat ik moet doen om daar te komen.”*
- *“Hoe oud je ook bent, je zult altijd moeten blijven leren.”*

Werkgevers vragen om hbo-diploma en werkervaring

Potentiële studenten lopen er in hun zoektocht naar een baan regelmatig tegen aan dat ze niet voldoen aan de vereisten van een vacature waar zijn in geïnteresseerd zijn, zoals een hbo-diploma of werkervaring in een voor hen nieuwe branche. Ze laten dergelijke vacatures vaak links liggen, omdat ze vermoeden geen kans te maken op de baan.

- *“Ik zag laatst een hele leuk vacature, maar helaas moest je daar per se een hbo-papiertje voor hebben. Ik heb daarom niet gesolliciteerd, heel jammer.”*

Levensgebeurtenis zorgt voor behoefte nieuwe uitdaging

Een impactvolle levensgebeurtenis (bijv. kinderen uit huis, verlies van een ouder, ziekte van een naaste) kan ervoor zorgen dat iemand toe is aan iets nieuws op carrièregebied.

- *“Mijn moeder werd ernstig ziek en overleed, ik heb een poos voor haar gezorgd. Ik was na die heftige periode echt toe aan iets nieuws.”*

4 inzichten m.b.t motivatie potentiële studenten (2/2)

Men vindt het lastig om zelf tijd/geld vrij te maken voor professionele ontwikkeling

Potentiële studenten hebben het gevoel dat je professioneel ontwikkelen gemoeid gaat met hoge opleidingskosten. Ze noemen dat ze door bepaalde verantwoordelijkheden (onderhouden van gezin, hypotheeklasten) niet voldoende geld hebben voor hun professionele ontwikkeling. Dit houdt potentiële studenten die al wat langer werken tegen om een nieuwe opleiding te doen. Door een druk privé leven verwacht deze groep ook niet genoeg tijd vrij te kunnen maken voor een ontwikkeltraject of opleiding.

- *“Ik wil best mijn tijd investeren in iets wat ik leuk vind, maar het moet wel financieel haalbaar zijn. Ik heb nu een gezin waar ik voor moet zorgen dat ook al veel tijd en geld kost.”*

**Potentiële studenten hebben een leer-
voorkeur om direct toe te kunnen passen wat
in de praktijk wordt geleerd**

Sparkey
HR strategy & insights

**POWERED BY
motivaction**

Praktijkgericht leren heeft voorkeur

Potentiële studenten omschrijven zichzelf als doeners

Potentiële studenten vinden zichzelf aanpakkers en doeners. Ze leren het liefst door theorie te combineren met praktijk.

- *“Ik ben heel erg handig, ik houd er van om mijn handen uit de mouwen te steken.”*
- *“Het is voor mij heel simpel, ik zou niet kiezen voor alleen maar leren want daar heb ik de concentratie niet voor.”*

Oudere potentiële studenten geven aan dat ze – in het kader van hun professionele ontwikkeling - niet de behoeften voelen om een opleiding puur gericht op theorie te willen doen.

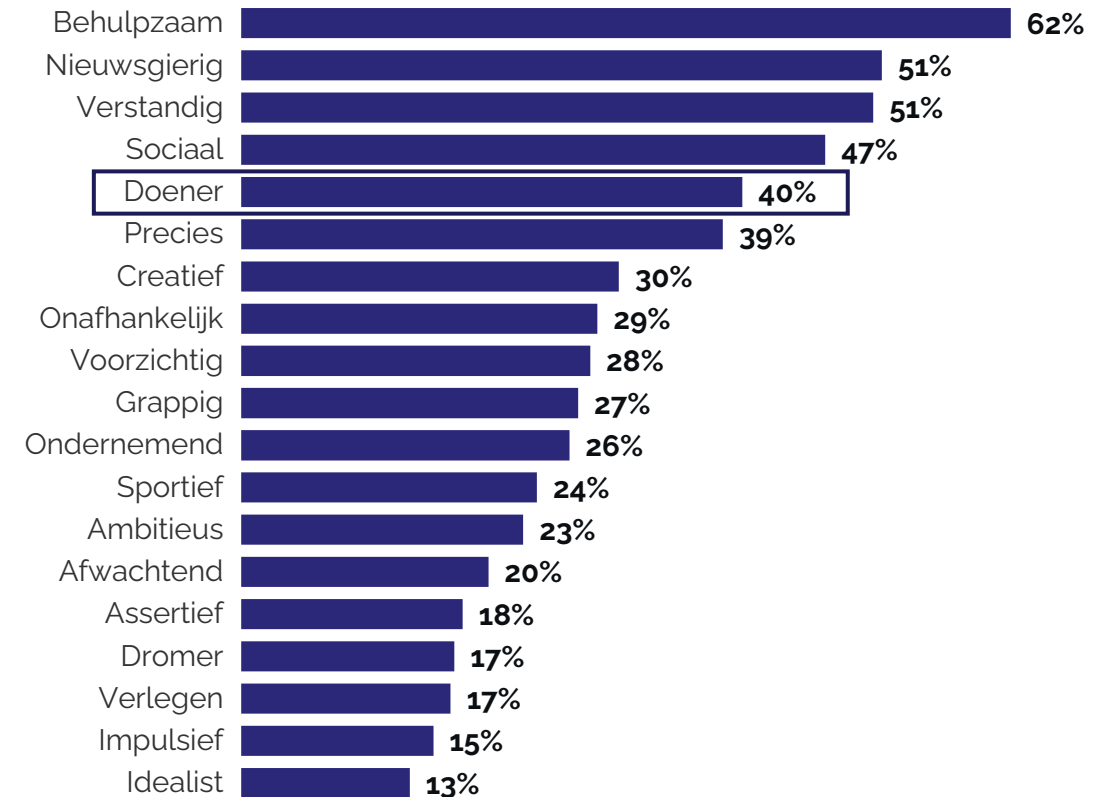
- *“Dat schoolse, dat hoeft voor mij niet meer hoor. Dat heb ik wel een beetje gehad. Ik wil niet weer helemaal de schoolbanken in.”*

Verschil jongeren en oudere verhouding werken en leren

Jongere en de oudere potentiële studenten verschillen in de gewenste verhouding tussen leren en werken.

- *“Ik wil liever eerst wat meer leren, je hebt gewoon kennis nodig om dat toe te kunnen passen in de praktijk.” (jongere potentiële student)*
- *“Dat schoolse, dat hoeft voor mij niet meer hoor. Dat heb ik wel een beetje gehad. Ik wil niet weer helemaal de schoolbanken in.” (oudere potentiële student)*

Welke van de onderstaande woorden vind je bij jezelf passen? (Basis - allen, n=1.244)

Men heeft geen duidelijk beeld bij werken bij een Mkb-bedrijf

Sparkey
HR strategy & insights

POWERED BY
motivaction

Mkb-bedrijf

Beeld mkb-bedrijf ontbreekt

De potentiële studenten hebben over het algemeen geen duidelijk beeld van een mkb-bedrijf als werkgever. Mkb voelt voor hen erg breed en er vallen veel typen werkgevers onder. Hierdoor kunnen potentiële studenten lastig een beeld vormen wat een mkb-bedrijf is of doet.

De meeste jongeren zijn überhaupt niet bekend met de term mkb.

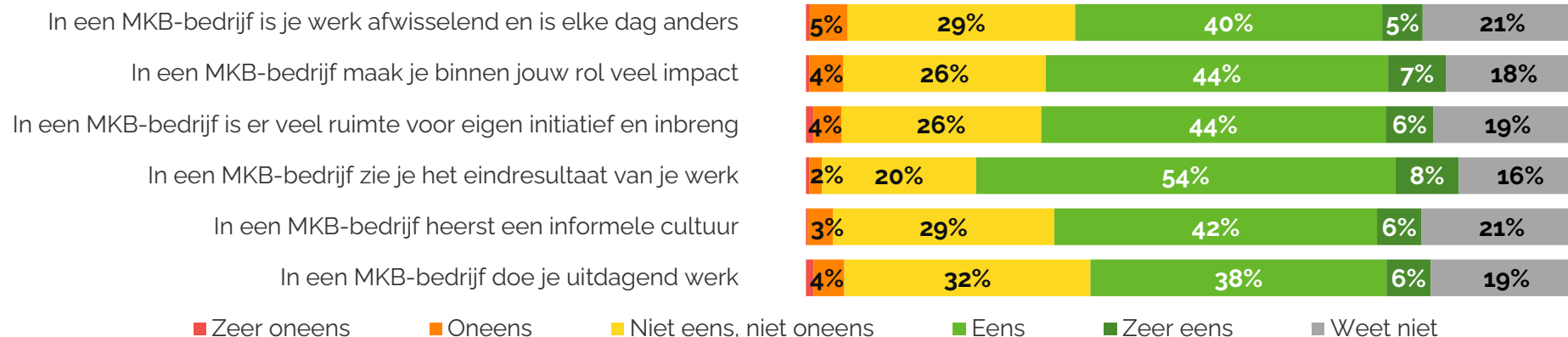
- **“Een mkb-bedrijf? Wat is dat?”**

Wanneer beeld mkb aanwezig is, is men overwegend positief

Als potentiële studenten een beeld hebben van werken bij een mkb-bedrijf, zijn zij over het algemeen positief. Men verwacht bij een mkb-bedrijf autonomie, persoonlijke aandacht en korte lijnen tussen weknemers. Over of een mkb-bedrijf meer ontwikkelkansen biedt dan een groter bedrijf is men verdeeld. Bij grote organisaties verwachten potentiële studenten hoge budgetten voor leren en ontwikkelen. In kleinere organisaties verwacht men meer persoonlijke aandacht en ruimte om je te ontwikkelen.

- **“Ik denk dat mkb wel iets gemoedelijker is dan die grote organisaties. Ik denk dat je meer kans hebt om gezien te worden en kans om je te ontwikkelen.”**

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen met betrekking tot werken voor een mkb? (n=1.244)

Het huidige concept van de Mkb-route spreekt aan en voelt vernieuwend, maar er heerst nog onduidelijkheid en twijfel

Sparkey
HR strategy & insights

POWERED BY
motivaction

De Mkb-route wordt goed ontvangen

Potentiële studenten zijn over het algemeen enthousiast over de Mkb-route

Na een toelichting over de Mkb-routes reageren potentiële studenten overwegend enthousiast. Het concept voelt vernieuwend en de behoefte naar een werk-leertraject is aanwezig.

- *“Ik ken dit nog niet, maar dit lost wel mijn probleem op dat werkgevers zoeken naar iemand met bepaalde werkervaring of een hbo-diploma.”*

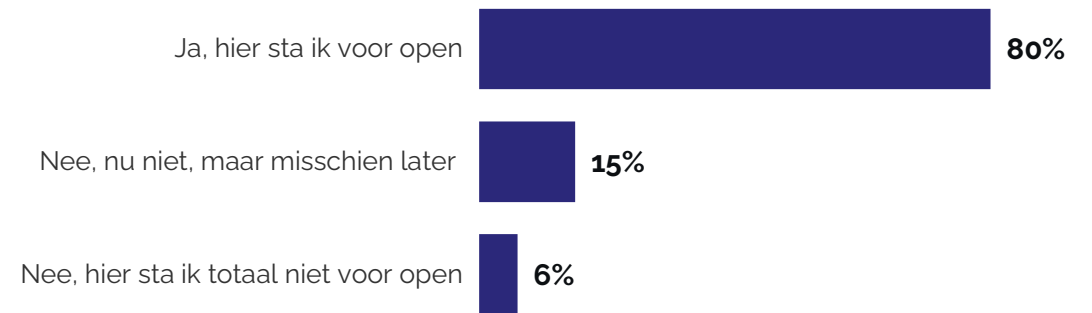
De potentiële studenten vinden het idee van werken en leren tegelijk erg prettig. Ook vinden ze het een groot voordeel dat je al salaris ontvangt terwijl je studeert. Door het opdoen van werkervaring tijdens de studie, voelt men zich ook beter voorbereid wanneer men toetreedt tot de arbeidsmarkt.

- *“Heel handig dat je nog salaris ontvangt, dan hoef je je minder zorgen te maken over een studieschuld.”*

- *“Dit lijkt mij de perfecte manier om van carrière te kunnen switchen, omdat je meteen ook relevante werkervaring opdoet.”*

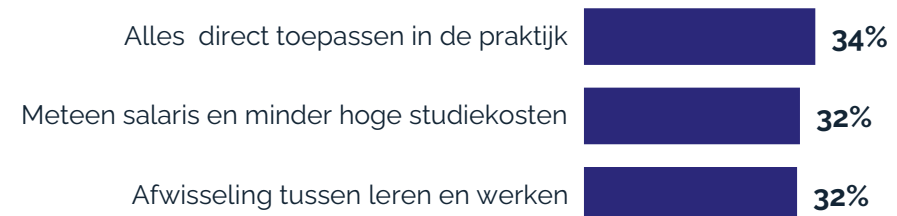
Stel je krijgt de kans om een werk-leertraject te gaan volgen binnen of buiten je huidige vakgebied. Zou je hiervoor open staan?

(Basis - Allen, n=1244)

Wat zijn volgens jou de voordelen aan een Mkb-route in het HBO? (top3)

(Basis - allen, n=1.244)

Mkb-routes niet bekend

Mkb-routes nog onvoldoende bekend

Wanneer de doelgroep wordt gevraagd naar het beeld van een Mkb-route, geeft vrijwel iedereen aan hier niet bekend mee te zijn. Potentiële studenten kennen het concept van werk-leertrajecten op mbo-niveau, maar wisten niet dat hier ook een hbo variant van is.

- *"Je hebt toch alleen werk-leertrajecten op het mbo?"*
- *"Wow, wat goed dat dit nu ook voor hbo kan!"*

Ben je bekend met Mkb-routes in het hbo?

(Basis - allen, n=1.244)

Drempels en vragen Mkb-routes

Grootste afhaker is ontbreken relevante of interessante studierichting

De belangrijkste reden waarom potentiële studenten (nog) afhaken is dat het huidige aanbod van opleidingen nog beperkt is. Potentiële studenten kijken eerst of er voor hen een relevante studierichting is. Wanneer er geen passende studierichting wordt aangeboden, haakt men snel af.

- ***“Als mijn studierichting er tussen zou gestaan, ben ik sowieso geïnteresseerd.”***

Potentiële studenten noemen nog een ander nadeel, zij hebben het gevoel dat je vrijheid wordt ingeperkt. Mkb-routes voelen als uitdagend traject dat veel tijd in beslag neemt.

Voornamelijk vragen over praktische invulling

Bij veel potentiële studenten komen er vooral praktische vragen op: Betaal ik de kosten zelf of betaald de organisatie die? Wat zijn de voorwaarden als ik stop met de opleiding? De belangrijkste vraag die jongeren hebben is of een diploma via een Mkb-route evenveel waard is als een regulier hbo-diploma en of een werkgever van een mkb behoeften heeft aan zulke studenten.

- ***“Betaal je dan collegegeld of wordt het voor je betaald?”***
- ***“Wat als je het niet haalt en stopt?”***
- ***“Kun je er blijven werken? Wat is je toekomstperspectief?”***

Wat zijn volgens jou de nadelen aan een Mkb-route in het hbo? (top 3)

(Basis - Studeert of schoolgaand, n=1.271)

Wanneer je op zoek gaat naar informatie over ontwikkelings- en opleidingsmogelijkheden. Wat wil je dan weten? (top 3)

(Basis - allen, n=1.244)

Drempels en vragen Mkb-routes

Werkenden voelen zich niet aangesproken als 'student'

Potentiële studenten worden op de website aangesproken als 'student'. De oudere potentiële studenten en werkenden geven aan dat zij zich niet aangesproken voelen met de term 'student'. De term associëren zij met jongeren die een studie volgen. Ook op het moment dat zij een opleiding gaan volgen (bijv. naast werk) zien zij zichzelf niet als student.

- ***"Ik voel me niet aangesproken als student, mijn zoon is student, ik niet."***
- ***"Er staat 'voor studenten', ik voel me eerder iemand die zich laat omscholen."***

Naast dat de werkende doelgroep zich niet aangesproken voelt als student, vinden zij 5 dagen werken en leren te veel. Ze geven aan dit liever te willen verdelen over minder dagen.

- ***"3 dagen werken, 1 dag naar school is de goede verhouding. Ik ga nooit meer 5 dagen werken."***

Er zijn drie studentdoelgroepen die verschillen in hun interesses, behoeften, drijfveren en drempels m.b.t. Mkb-routes

Sparkey
HR strategy & insights

**POWERED BY
motivaction**

Persona's Mkb-route

Het Nederlandse midden- en kleinbedrijf heeft grote behoefte aan goed geschoold personeel. Die mensen liggen niet voor het oprapen, maar je kunt wél vroeg beginnen om talenten aan je te binden. De nieuwe 'Mkb-route in het hbo' draagt hieraan bij door studenten vroegtijdig te koppelen aan het midden-en kleinbedrijf (mkb) in werkend leren trajecten. Het mes snijdt aan twee kanten: het bedrijf haalt nieuwe kennis naar binnen en kan eigen medewerkers laten scholen, en studenten kunnen zich goed voorbereiden op de arbeidsmarkt.

Nu er al meerdere Mkb-routes zijn ontwikkeld is het belangrijk dat de aanbieders van Mkb-routes de potentiële student weten te bereiken. Om hier handvatten voor te bieden zijn er 3 typen studentenpersona's. Deze persona's geven inzicht in de motivatie en drijfveren van de potentiële studenten met betrekking tot hun professionele ontwikkeling. Ook geven de persona's inzicht in de wensen en behoeften van de studenten met betrekking tot de Mkb-routes.

De persona's:

- Geven inzicht in de drie typen potentiële studenten voor het volgen van een Mkb-route
- Geven inzicht in de motivatie en drijfveren om te (blijven) leren en ontwikkelen
- Bieden handvatten voor hoe de verschillende type studenten het beste benaderd kunnen worden om hen te enthousiasmeren voor het volgen van een Mkb-route

De persona's zijn bedoeld voor:

- (Potentiële) aanbieders van de Mkb-route als hogescholen, bedrijven, brancheverenigingen.

Drie studentengroepen

Om tot de indeling van verschillende studentengroepen te komen zijn de variabelen werkzaamheid (studenten vs. werkenden/werkzoekenden) en opleidingsniveau gecombineerd. Hierdoor zijn drie groepen ontstaan: de nieuwsgierige student (studenten/scholieren), de doelgerichte doorstromer (werkzaam midden opgeleid) en de onafhankelijke zij-instromer (werkzaam hoog opgeleid). Deze drie groepen verschillen in hun interesses, behoeften, drijfveren en drempels met betrekking tot Mkb-routes. In dit persona rapport worden het profiel en de resultaten per studentengroep toegelicht. Aan het einde van elke studentgroep worden relevante nuance verschillen tussen subdoelgroepen toegelicht. Bij de nieuwsgierige student gaat het om verschillen in opleidingsniveau en bij de twee werkzame groepen gaat het om de verschillen tussen leeftijdsgroepen.

* De groep nieuwsgierige studenten is met 15% een relatief kleine groep. Dit komt doordat het onderzoek is uitgevoerd onder een steekproef die representatief is voor de Nederlandse beroepsbevolking van 16 tot 60 jaar oud. Hiervan is een kleiner deel scholier of student.

Profiel 1 | De nieuwsgierige student

Sparkey
HR strategy & insights

POWERED BY
motivaction

De nieuwsgierige student

>> Wie ben ik?

Je kunt mij omschrijven als geïnteresseerd en behulpzaam. Ik vind het belangrijk om in mijn werk andere mensen te helpen en klaar te staan, zo heb ik nu bijvoorbeeld een baantje waarbij ik voor een goed doel langs de deuren ga. Ook ben ik wel avontuurlijk en een tikje rebels. Ik sta niet te veel stil bij consequenties van mijn daden of wat anderen van mij vinden.

>> Levensfase

Ik zit op dit moment middenin een keuze voor een studie, ik ben namelijk bijna klaar met mijn havo. Wel spannend, want voor de komende tijd is dit natuurlijk wel bepalend. Ik vind het wel lastig om mezelf vast te leggen, heel ver vooruit kijk ik eerlijk gezegd niet echt.

>> Verder leren

Als vervolgstap na weet ik nog niet zo heel goed wat ik wil, maar dat ik verder wil leren is wel zeker. Je hebt toch gewoon kennis nodig om aan het werk te gaan en ik ben ook leergierig.

>> Kenmerken

Vaak laatstejaars scholier of startende (propedeuse) student

Meestal: 16 t/m 24

Gespreid over alle opleidingsniveaus (havo/vwo/mbo/hbo+)

De nieuwsgierige student

>> Hoe leer ik het liefst?

Ik zie mezelf wel als een combinatie van denker en doener. Ik weet dat ik bepaalde kennis nodig heb om vervolgens iets te kunnen doen. Over sommige dingen moet je gewoon ook wat meer nadenken, zeker als het heel belangrijk of lastig is. Tegelijkertijd ben ik wel impulsief en hou ik gewoon van aanpakken. Als ik een PowerPoint presentatie moet maken, dan doe ik dat direct zonder er al te veel over na te denken.

>> Ik en een werk- en leertraject

Ik sta zeker open voor een werk- en leertraject op hbo niveau, maar ik heb hier nog nooit over gehoord. Ik ken wel bijvoorbeeld BBL voor mbo'ers.

Ik vind zo'n werk- en leertraject vooral interessant vanwege de combinatie van werken en leren. Ik vind het heel fijn om direct toe te kunnen passen wat ik in boeken leer. Ik vind het wel heel spannend om direct aan het werk te gaan, ik zou het liefst toch eerst wat kennis op doen voordat ik ergens aan de slag ga.

Ook vind ik het tof dat je direct salaris krijgt, zo zit je niet met een studieschuld straks. Heel fijn!

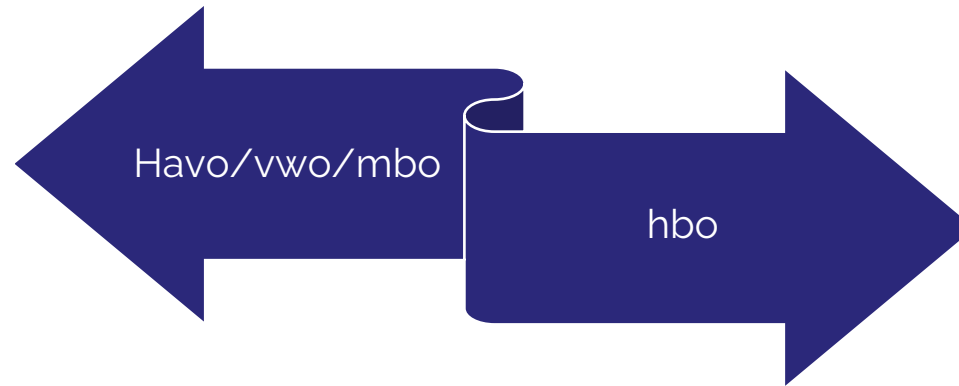
Ik vind het wel spannend of ik wel vrije tijd overhoud, het lijkt me wel heel intensief en uitdagend.

>> Ik & mijn behoeften in een werk- en leertraject

Ik heb wel nog veel vragen over het werk- en leertraject. Ik ben wel heel benieuwd hoe werkgevers aankijken tegen zo'n diploma. Ik vraag me sterk af of zij zo'n diploma wel wat waard vinden. Ook zou ik wel meer willen weten over de duur van de opleiding en het toekomstperspectief, moet je daar blijven werken na de opleiding?

De nieuwsgierige student

Enkele verschillen in opleidingsniveau:

Meer behoefte aan begeleiding

Willen een Mkb-route om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten

Zouden graag in dienst willen blijven na het behalen van het diploma

Leren zelfstandiger

Zijn angstiger voor verliezen van vrijheid naast werk- en leertraject

Willen meer weten over carrièreperspectieven na een werk- en leertraject

Motiveer de nieuwsgierige student

Werkervaring opdoen

Benadruk dat het volgen van een werk- en leertraject een mooie kans is om naast een opleiding direct werkervaring op te doen.

Verhouding werken en leren

Geef nieuwsgierige studenten de mogelijkheid om eerst een poosje te leren, voordat ze aan het werk gaan.

Begeleiding

Zorg voor voldoende begeleiding vanuit de hogeschool én de werkgever. Deel dit vooraf met nieuwsgierige studenten

Verwachtingsmanagement

Vertel over de inhoud van het programma: hoe ziet het eruit? Hoeveel tijd zijn ze kwijt/hoeveel vrije tijd houden ze over?

Toekomstperspectief

Wees transparant hierover.

Waarde diploma

Laat werkgevers vertellen over voorbeeldcases en hoeveel waarde ze hechten aan een diploma van een werk- en leertraject

Profiel 2 | Doelgerichte doorstromers

POWERED BY
motivaction

Doelgerichte doorstromer

Profiel

>> Profiel

Ik ben sociaal en een echte aanpakker. Ik zit niet graag stil en hou ervan om mijn handen uit de mouwen te steken. Je ziet me vaak bezig met klusjes in en rond het huis. Daarnaast vind ik het belangrijk om in mijn werk de verbinding met mensen op te zoek en mensen te helpen. Vandaar dat ik een tijdje terug heb gekozen om te werken als buschauffeur. Verder ben ik zowel privé als op werk veel bezig met mijn ontwikkeling. Ik hou van leren en leer het liefst door nieuwe dingen te doen.

>> Levensfase

Na enkele jaren te hebben gewerkt als buschauffeur ben ik de uitdaging kwijt.. Ik vond het rijden met de bus eerst stoer en spannend, maar nu ken ik het trucje wel. Nu mijn kinderen bijna uit huis gaan, vind ik het tijd om mijn eigen ontwikkeling weer op een hoger pitje te zetten.

>> Verder leren

In vacaturebanken kom ik regelmatig leuke vacatures tegen, alleen loop ik er tegenaan dat er om een hbo-diploma en om enkele jaren relevante werkervaring wordt gevraagd.. Ik wil best investeren in een opleiding en er iets op inleveren, maar het is echter voor mij niet financieel haalbaar om volledig met werk te stoppen en een voltijdopleiding te gaan starten. Ik zou het daarom heel mooi vinden als ik op een laagdrempelige manier een hbo-opleiding kan doen met werkervaring.

>> Kenmerken

Meestal in loondienst

Meestal 25-54 jaar

Havo/vwo/mbo

Vaker werkzaam in transport en logistiek, detailhandel en horeca.

Doelgerichte doorstromer

Profiel

>> Hoe leer ik het liefst?

Ik zie mezelf vooral als een doener. Ik vind het leuk om te experimenteren en leer het beste door dingen toe te passen in de praktijk. Mij moet je niet in de schoolbanken zetten en theorie uit mijn hoofd laten leren, dat heb ik vroeger wel gedaan. Het liefste leer ik ook nog samen met anderen. Een creatieve opdracht doen in een groep vind ik bijvoorbeeld erg leuk.

>> Ik en een werk- en leertraject

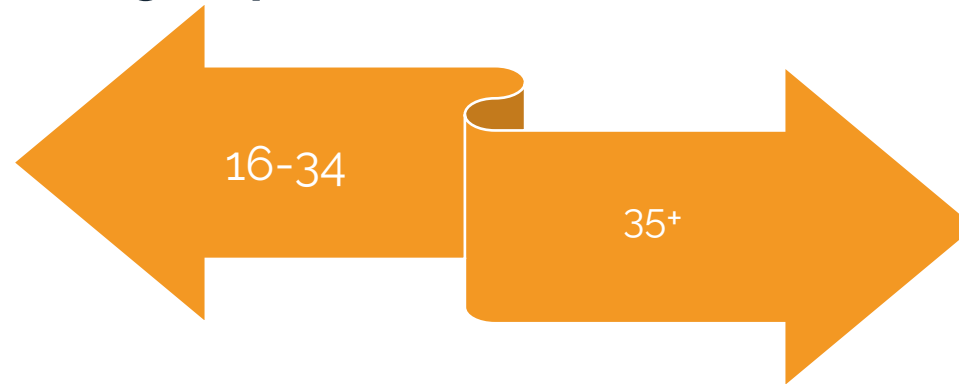
Van een Mkb-route in het hbo heb ik nog nooit gehoord. Het idee spreekt mij erg aan. Ik zie het als een laagdrempelige manier om een hbo-opleiding te volgen en daardoor kan ik nieuwe uitdaging aangaan. Ook vind ik het een voordeel dat je nog steeds voornamelijk aan het werk bent en daarbij wat leert. Dat hele schoolse hoeft voor mij niet meer. Het ontvangen van een salaris vind ik ook een groot voordeel. Zo kan je door middel van een opleiding in je toekomst investeren en hoef je je geen zorgen te maken dat je je gezin niet meer kan onderhouden.

>> Ik & mijn behoeften in een werk- en leertraject

Er is mij toch nog veel onduidelijk over het werk- en leertraject. Het idee van een inkomen en een baan lijkt mij prettig, maar in hoeverre heb je de zekerheid dat je de baan en het salaris behoudt? En wat zijn de kosten van zo'n traject en wie betaalt ervoor? En wat als je zelf wil stoppen, wat zijn dan de voorwaarden? Ook vind ik het belangrijk dat de reisafstand niet te ver is. Heb je daar invloed op? Kan je zelf kiezen voor een mkb-bedrijf?

Doelgerichte doorstromers

Verschillen tussen leeftijdsgroepen

Zien doorgroeien als belangrijke reden om een werk- en leertraject te volgen
Letten vaker op kosten van een werk- en leertraject

Willen voldoende afwisseling tussen werken en leren

Motiveer de doelgerichte doorstromer

Hbo-diploma

Benadruk dat het volgen van een werk- en leertraject een laagdrempelige mogelijkheid is voor het halen van een hbo-diploma

Zekerheid

Vertel over de zekerheden en garanties rondom baanbehoud en salaris

Kosten

Wees transparant over het salaris en mogelijke kosten

Voorwaarden

Deel informatie over de voorwaarden van het traject, zoals wat er gebeurt als je stopt

Werkgever

Vertel over waar je terecht komt en bij wat voor soort werkgever dit kan zijn. Deel ook informatie over reisafstanden.

Profiel 3 | De onafhankelijke zij- instromer

Sparkey
HR strategy & insights

POWERED BY
motivaction

De onafhankelijke zij-instromer

Profiel

>> Profiel

Ik ben erg nieuwsgierig en ik vind het altijd leuk nieuwe dingen te leren. Ik vind het belangrijk om goed te zijn in wat ik doe en daar steeds beter in te worden.

Wanneer ik het gevoel heb dat ik ergens niet op mijn plek zit, zorg ik ervoor dat ik een nieuwe uitdaging vind. Het bruist van de ideeën in mijn hoofd van wat ik allemaal nog wil doen. In mijn zakelijke en privé leven hecht ik veel waarde aan vrijheid. Ik wil tot op zekere hoogte altijd mijn eigen gang kunnen gaan en niet teveel verantwoordelijkheid af moeten leggen.

>> Levensfase

De afgelopen 10 jaar heb ik mijzelf met veel plezier naar een managementpositie van een marketingbedrijf gewerkt. Vanwege gezinsuitbreiding heb ik samen met mijn partner vorig jaar een huis gekocht. Het is altijd onze droom geweest om een klushuis te kopen en deze op te knappen tot ons droomhuis. Mijn partner ontfermt zich over de inrichting en ik houd mij bezig met de technische kant van de verbouwing, zoals verduurzaming en het tekenen van de plattegrond.

Hierin heb ik echt een nieuwe passie gevonden. Ik heb zelfs besloten om mijn carrière over een andere boeg te gooien en ik wil graag gaan werken op het snijvlak van techniek en bouw. Ik weet alleen nog niet goed hoe ik dit precies wil doen, want aan relevante werkervaring ontbreekt het mij natuurlijk nog.

>> Verder leren

Momenteel ben ik druk bezig met mij oriënteren op een opleiding in bouwkunde. Dit verloopt helaas nog niet heel voorspoedig. Veel interessante opleidingen zijn fulltime, maar dat is voor mij geen optie, omdat ik wil blijven werken. Ik heb ook gewoon salaris nodig. Er zijn wel deeltijdopleidingen, maar het liefst zou ik al meteen werkervaring in de techniek op willen doen. Was er maar een traject waarbij ik een opleiding in de bouwkunde kan combineren met relevant werk.

>> Kenmerken

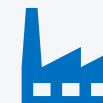
Meestal in loondienst.

Meestal 25-44 jaar oud.

Hbo+

Vaker werkzaam bij overheid, in onderwijs of financiële dienstverlening.

De onafhankelijke zij-instromer

Bekendheid, imago en intentie

>> Hoe leer ik het liefst?

Ik ben een combinatie van een denker en een doener. Vroeger tijdens mijn studententijd vond ik het heerlijk om de boeken in te duiken. Logisch redeneren en denken past wel bij mij. Toch merkte ik al gauw dat je alleen door het leren van de theorie nog niet iets daadwerkelijk in de praktijk kan toepassen. Hierom vind ik het ook belangrijk om hetgeen wat je uit de boeken hebt geleerd ook toe te passen in de praktijk. De combinatie van beiden werkt voor mij dus het beste..

>> Ik en een werk- en leertraject

Volgens mij heb ik weleens gehoord van een Mkb-route, maar ik heb er verder geen beeld bij. Het klinkt voor mij als dé manier om je te laten omscholen, omdat je meteen werkervaring opdoet naast je studie. Het geeft je echt de mogelijkheid om een keer wat anders te doen. Doordat je al werkt bij een mkb-bedrijf kan je waarschijnlijk blijven hangen bij deze werkgever en anders is het makkelijker om een nieuwe werkgever te vinden binnen het nieuwe vakgebied.

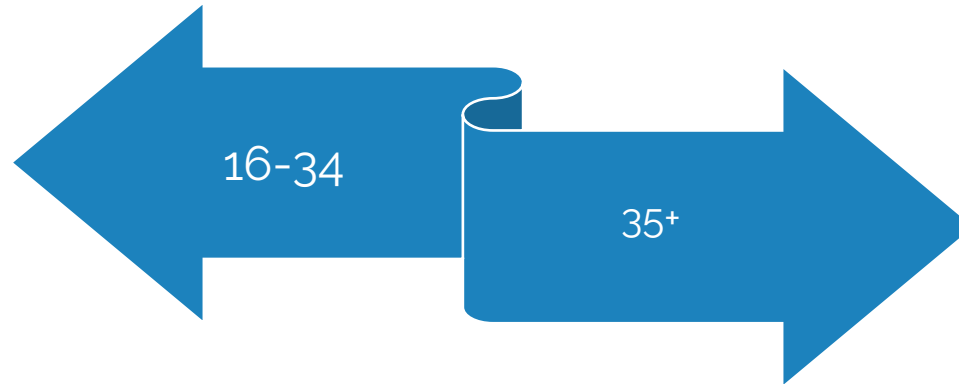
Ik verwacht wel dat je er qua financiën wat voor moet inleveren. Ik heb dat er best een beetje voor over, als je daardoor een beroep kan uitoefenen wat bij je past en wat je leuk vindt. Ik vind het wel spannend om mijn huidige baan op te zeggen en te beginnen aan zo'n traject.

>> Ik & mijn behoeften in een werk- en leertraject

Ik hoop dat ik niet meteen vast zit aan een mkbbedrijf, want wie weet matcht het niet. Daarnaast geeft het idee dat het Mkb-bedrijf voor je opleiding betaalt mij een beklemmend idee. Dan betaal ik liever zelf mijn opleiding. Is het ook mogelijk om je eerst breder te oriënteren en dan bijvoorbeeld in het tweede jaar de werkvloer op te gaan? Zo kun je eerst proeven van de branche en daarna je richting kiezen.

De onafhankelijke zij-instromer

Verschillen tussen leeftijdsgroepen

Hechten meer waarde aan informatie over de waarde van het diploma
Vinden kosten van een traject belangrijk

Zien het behalen van een erkend hbo-diploma vaker als voordeel
Letten minder op toelatingseisen en het toekomstperspectief

Motiveer de doelgerichte doorstromer

Werkgever

Deel informatie over hoe je bij een werkgever terecht komt en wat de voorwaarden zijn om daar aan de slag te gaan.

Betaling

Wees transparant over wie er betaalt voor de opleiding en welke verwachtingen daarbij horen.

Verwachtingsmanagement

Deel over garanties rondom baan zekerheid en toekomstperspectief

Omscholen

Benadruk dat dit traject een mooie kans is om je te kunnen omscholen naar een ander vakgebied, met behoud van salaris.

Verdieping

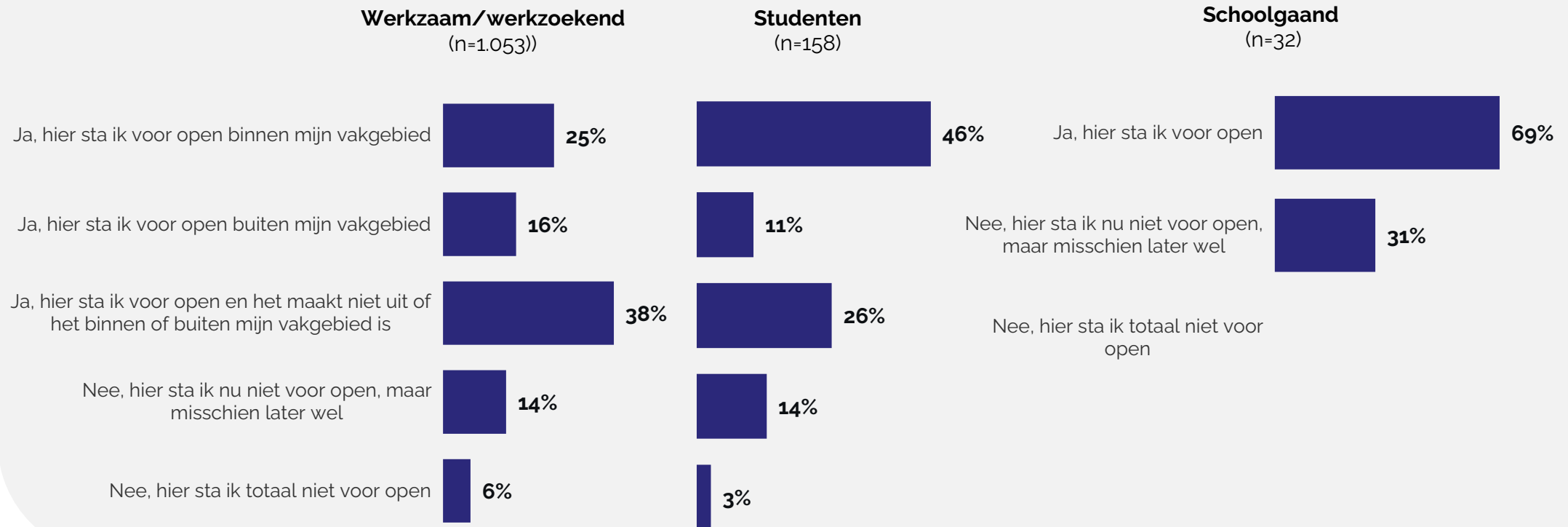
Sparkey
HR strategy & insights

**POWERED BY
motivaction**

Merendeel staat open voor het volgen van een werk- leertraject

Stel je krijgt de kans om op een werk-leertraject te gaan volgen binnen of buiten je huidige vakgebied. Zou je hiervoor open staan?

Stel je krijgt de kans om als je klaar bent met school een werk-leertraject te gaan volgen. Zou je hiervoor open staan?

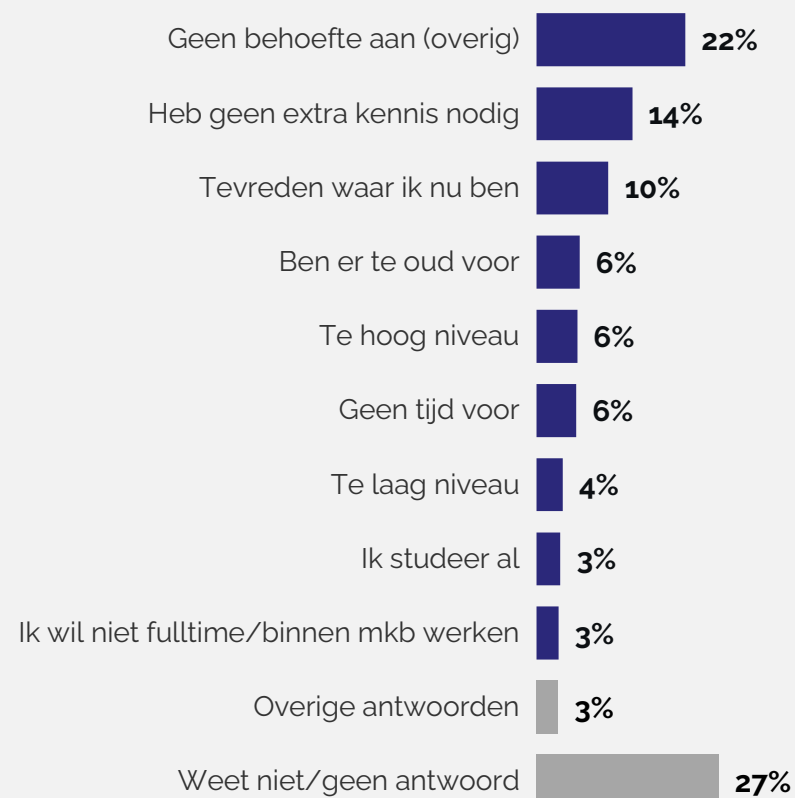
➤ N.B. Het kwalitatieve onderzoek is gehouden met respondenten onder de geïnteresseerden in een werk- en leertraject

Voornaamste redenen voor aanmelden: de combinatie van werken en leren, algemene interesse en doorgroeimogelijkheden

Je hebt aangegeven dat je zou overwegen je aan te melden voor een Mkb-route in het hbo. Kan je toelichten waarom?
(Basis - Zou Mkb-route overwegen, n=736)

Je hebt aangegeven dat het niet zou overwegen om je aan te melden voor een Mkb-route in het hbo. Kan je toelichten waarom?
(Basis - Zou Mkb-route niet overwegen, n=507)

Over het algemeen heerst er een positief beeld van werken voor een mkb-bedrijf

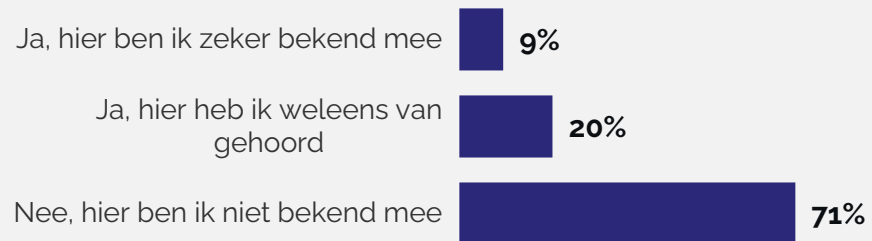
In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen met betrekking tot werken voor een mkb? (n=1.244)

Drie op de tien is bekend met Mkb-routes en bijna de helft denk dat een Mkb-route iets voor hen is

Ben je bekend met Mkb-routes in het hbo?

(Basis - allen, n=1.244)

In hoeverre denk je dat een Mkb-route in het hbo iets voor jou is?

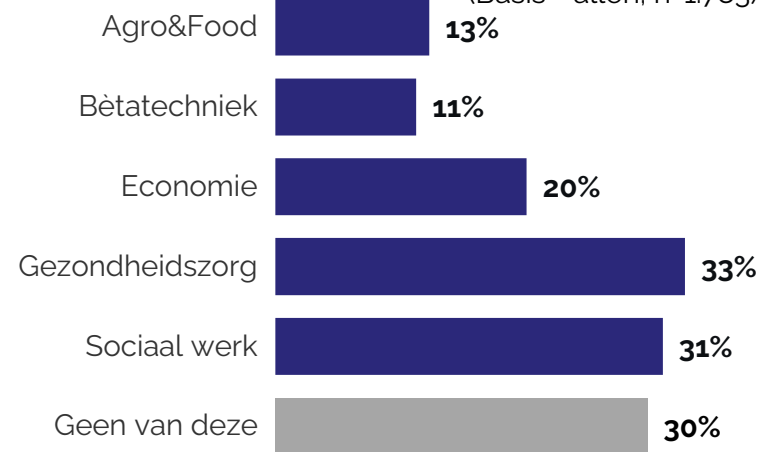
(Basis - allen, n=1.244)

Interesse vakgebieden

In welk vakgebied zou je (ooit) willen werken/zou je in de toekomst voor open staan om te werken?

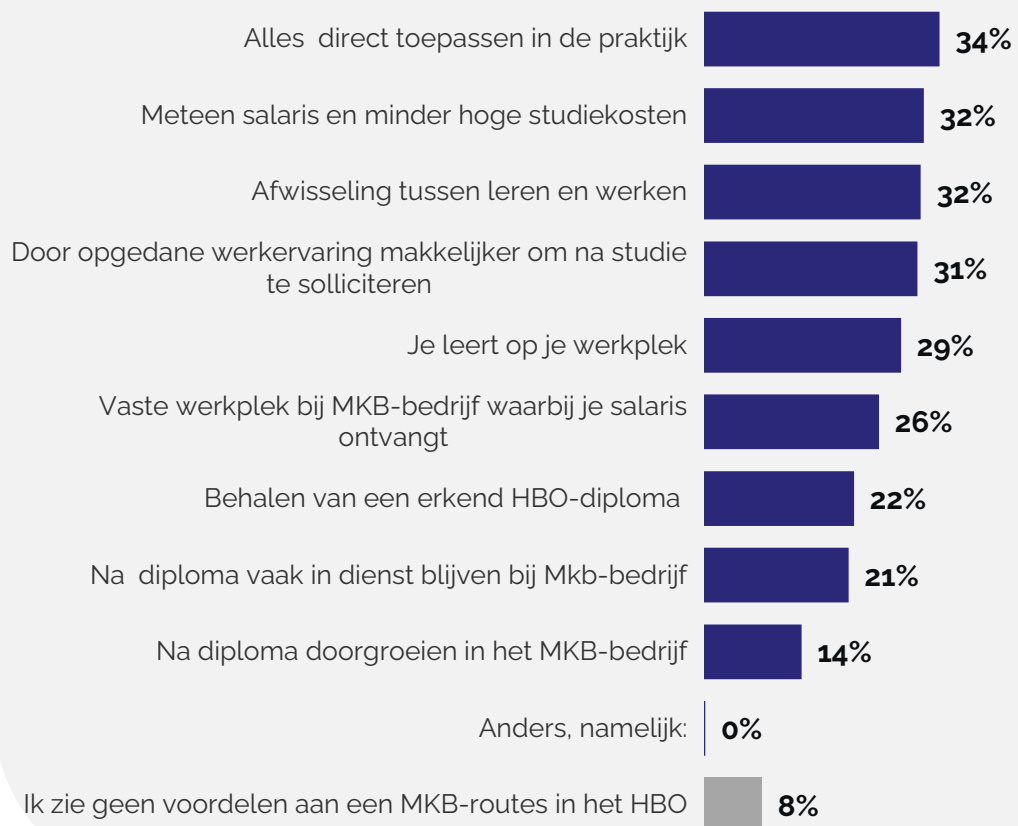
(Basis - allen, n=1.783)

Voornaamste voordelen: alles direct toepassen in de praktijk en minder hoge studiekosten

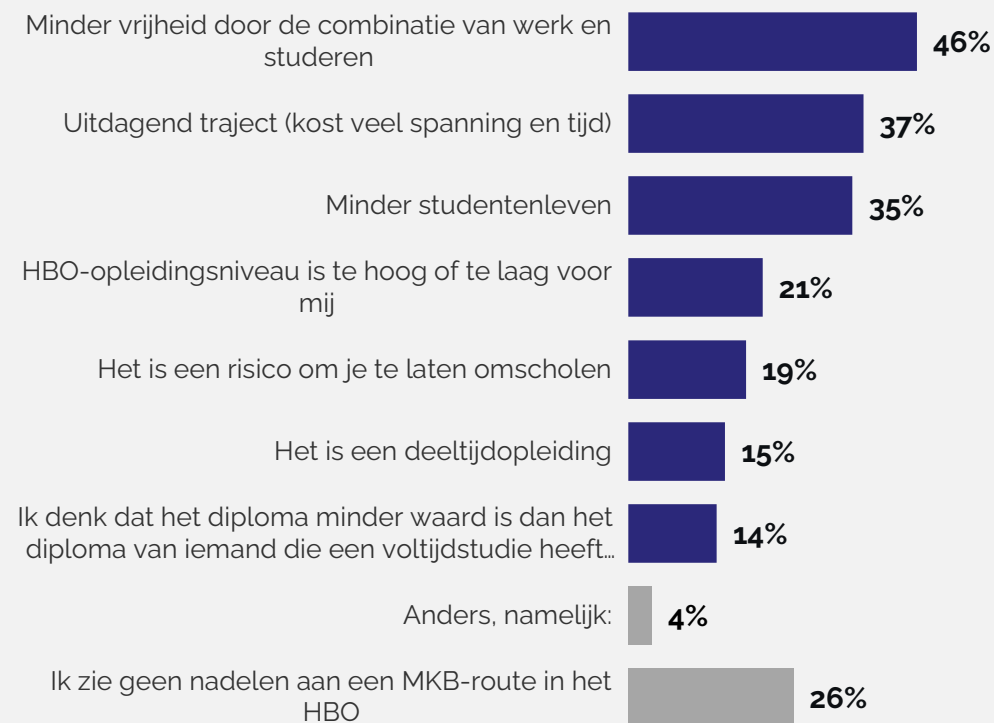
Wat zijn volgens jou de voordelen aan een Mkb-route in het hbo?

(Basis - allen, n=1.244)

Wat zijn volgens jou de nadelen aan een Mkb-route in het hbo?

(Basis - allen, n=1.244)

Belangrijkste aspecten: goed salaris, carrièreperspectief en afwisseling tussen werken en leren

Kun je aangeven welke aspecten jij belangrijk vindt bij de keuze voor een leerroute?

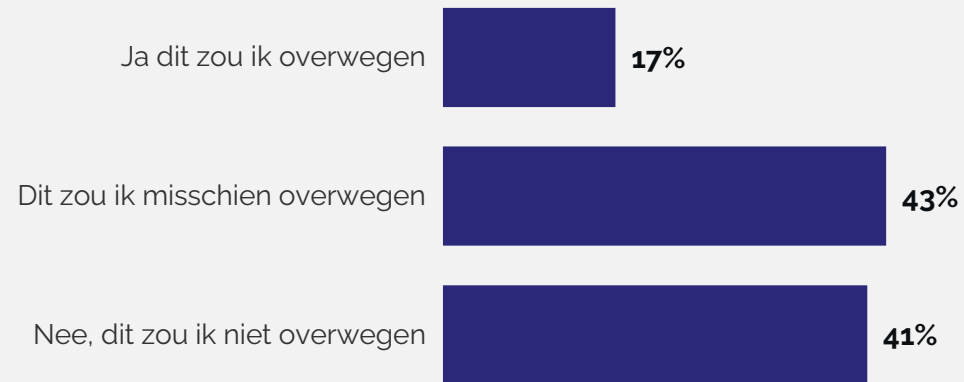
(Basis - allen, n=1.244)

Meerderheid overweegt zich (mogelijk) aan te melden voor een Mkb-route

Nu je een beeld hebt gekregen van wat een Mkb-route in het hbo inhoudt, zou je overwegen om je aan te melden voor een Mkb-route in het hbo?

(Basis - allen, n=1.244)

Leerstijlen

- **De dromer:** ik kijk hoe anderen een probleem aanpakken en denkt eerst na voordat ik iets doe. Ik zie veel oplossingen, omdat ik een probleem vanuit veel standpunten kan bekijken.
- **De denker:** ik ben goed in logisch denken en redeneren. Ik leer het liefst uit boeken. Het is belangrijker dat ideeën logisch zijn, dan dat ze praktisch uitvoerbaar zijn.
- **De beslisser:** ik plan een taak en voer die uit. Ik ben niet zo geïnteresseerd in theorieën en logica. Ik hou mij liever bezig met praktische zaken.
- **De doener:** ik hou van experimenteren en los problemen op door iets uit te proberen. Ik pas me goed aan in nieuwe situaties en hou ervan om in het diepe gegooid te worden.

**POWERED BY
motivaction**

**Motivaction
International B.V.**

Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl

www.motivaction.nl